

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/147/2022
Identifikačné číslo spisu:	1316202744
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1316202744.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Všeobecnej zdravotnej poisťovni a.s., Bratislava, Panónska cesta 2, IČO: 35 937 874, proti žalovaným 1) P. G., narodenej XX. M. XXXX, N., P. XXXX/X a 2) V. G.P., narodenému XX. O. XXXX, N., P. XXXX/X, obom zastúpeným Advokátskou kanceláriou Mgr. Karol Haťapka, s. r. o., Bratislava, Vretenová 4, o zaplatenie 9.188,79 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 16C/34/2016, o dovolaní žalovaných 1) a 2) proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. apríla 2022 č.k. 5Co/53/2021-213, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi voči žalovaným 1) a 2) n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovaným 1) a 2) povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 9.188,79 eura, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaným 1) a 2) uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil podľa § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, v znení účinnom do 30. júna 2014, § 415 Občianskeho zákonníka, § 28 ods. 1 Zákona o rodine v znení účinnom do 30. septembra 2015 a vecne tým, že Žalobou, doručenou Okresnému súde Bratislava III dňa 12. februára 2016, sa žalobkyňa domáhala voči žalovaným v 1. a 2. rade (ďalej len „žalovaní“) zaplatenia 9.188,79 eura.

2. Na odvolanie žalovaných 1) a 2) Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcovi voči žalovaným 1) a 2) priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Odvolací súd konštatoval, že predmetom konania je tzv. regresné právo, ktorým je právo zdravotnej

poist'ovne uplatniť si buď voči svojmu poistencovi nárok na úhradu za poskytnutú starostlivosť, ak sa mu poskytla v dôsledku porušenia liečebného režimu alebo užitia alkoholu alebo inej návykovej látky alebo (ako v prejednávanej veci) uplatniť tento nárok voči tretej osobe, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia, ktoré nastalo u poistenca poisťovne, došlo zavineným protiprávnym konaním tretích osôb. Ide teda o hmotnoprávny nárok zdravotnej poisťovne voči osobám zodpovedajúcim za škodu, pričom zdravotná poisťovňa túto škodu uhradila z iného právneho dôvodu spôsobom upraveným v osobitnom zákone (zákon č. 577/2004 Z.z.), preto sa nejedná o právo na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka.

3.1. Ďalej poukázal na to, že pasívna legitimácia žalovaných 1) a 2) v tomto konaní je daná zákonom, a to ustanovením § 42 ods. 4 písm. a) zákona č. 577/2004 Z.z., z ktorého vyplýva, že povinnosť zaplatiť úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zdravotnou poisťovňou vzniká priamo tej osobe, ktorá spôsobila zavineným protiprávnym konaním vznik úrazu, alebo iného poškodenia zdravia. Zavinené protiprávne konanie je v prejednávanom prípade dané porušením ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine (súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa), v spojení s § 422 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (Maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Kto je povinný vykonávať dohľad, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal). Nakoľko žalovaní 1) a 2) sú povinní vykonávať nad maloletou dohľad, bremeno preukázania nezanedbania náležitého dohľadu spočívalo v konaní na nich.

4. Odvolací súd sa v tejto súvislosti stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že náležitý dohľad bol zanedbaný. V danom prípade malo škodu spôsobiť maloleté dieťa žalovaných 1) a 2). Podľa § 422 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Kto je povinný vykonávať dohľad, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal. Keďže dieťa žalovaných bolo v čase vzniku škody predškolského veku (1 rok a 11 mesiacov) a deti v tomto veku nie sú schopné ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky, prichádzala do úvahy zodpovednosť toho, kto je povinný vykonávať dohľad nad deťmi. Ten, kto zanedbal dohľad nad maloletým zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil maloletý len vtedy, keď zaviniel zanedbanie náležitého dohľadu. Občiansky zákonník nevymedzuje, čo treba považovať za náležitý dohľad. Túto otázku treba posúdiť podľa povahy veci a okolností jednotlivého prípadu. Pod náležitým dohľadom však nemožno rozumieť taký dohľad, ktorý by bol za normálnych okolností vykonávaný neustále, nepretržite a bezprostredne (na každom kroku), lebo v takom prípade by bola zákonom predpokladaná možnosť zbavenia sa zodpovednosti podľa § 422 ods. 2 v podstate vylúčená. (Rozhodnutie Nejvyššího soudu ze 17.12.1968, 3 Cz 57/68.). Rodič podľa súdnej praxe nezanedbá náležitý dohľad, pokiaľ nedohliada na dieťa „na každom kroku“ a zároveň z doterajšieho správania dieťaťa a výsledkov výchovy nevyplýva, že by existovali okolnosti odôvodňujúce vyššiu mieru východného usmernenia. Z dokazovania na súde prvej inštancie bolo preukázané, že v predmetný deň dcéra žalovaných maloletá D. G., narodená X. W. XXXX užíla neznámy počet tabletiiek Lexaurinu a Ibalginu dňa 25. januára 2014. Lieky maloletá našla v izbe rodinného domu žalovaných, ktoré boli podľa vyjadrenia žalovaných v taške v neuzamknutej komode, do ktorej izby vošla maloletá bez dozoru dospelých osôb, resp. osôb, ktoré by boli schopné zabezpečiť nad maloletou náležitý dohľad. Maloletá D. v tom čase mala 1 rok a 11 mesiacov, necelé dva roky. Užitím liekov došlo nesporne k poškodeniu zdravia maloletej a v dôsledku toho bola maloletá hospitalizovaná v nemocnici. Žalovaná 1) sa v čase, keď maloletá užíla lieky Lexaurin a Ibalgin, nachádzala v dome a varila. Staršie deti sa hrali, maloletá D. sa hrala s vysávačom a stará mama spala. Žalovaný 2), ako vyplynulo z výpovedí oboch žalovaných, doma nebol, odišiel na tréning. Odvolací súd mal za preukázané, že v čase keď prišlo k poškodeniu zdravia maloletej náležitý dohľad nad ani nie

dvojročnou maloletou D. zabezpečený nebol. Žalovaná 1) varila obed pričom sama mala na starosti okrem maloletej D., ďalšie 2 maloleté deti (8 a 5 ročné), ktoré sa hrali v inej izby na poschodí a na ktorých dohľad bola taktiež povinná, stará mama maloletej, ktorá sa nachádzala v dome spala a žalovaný 2) išiel v tomto čase športovať, teda celý dohľad zanechal na pleciach žalovanej 1). Odvolací súd poukázal najmä na to, že maloletá D., bola v predmetný čas ponechaná sama hrať s vysávačom, pričom jej samostatný pohyb nebol nijako obmedzený, zatiaľ čo žalovaná 1) varila obed a mala na starosti ďalšie dve deti, teda je zrejmé, že žalovaná 1) objektívne nebola schopná za daných podmienok vykonávať nad maloletou náležitý dohľad. Zvlášť, ak ako sama žalovaná 1) uviedla na pojednávaní, pokiaľ maloletá D. bola „vždy živšie dieťa, ktoré vždy niečo vymýšľalo“ a už v minulosti bolo dva razy lekársky ošetrované v dôsledku úrazu (2013 - spadnutie z chodítka, vyrazené dva zuby, opätovne v roku 2013 - obarenie čajom na pravom ramene). Pričom ako už súd prvej inštancie správne uviedol, „doba, po ktorú sa maloletá hrala s vysávačom bez dozoru a následne vstúpila do inej izby, v ktorej sa nachádzali lieky, musela byť dostatočne dlhá k tomu, aby sa dieťa premiestnilo do inej izby, našlo a užilo lieky, hoci podľa tvrdenia žalovanej 1), si maloletá dvvere otvorila prvýkrát.“. Pokiaľ žalovaní v odvolaní rozporovali, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie, o tom, aké lieky svedkyňa G. užíva a v akých množstvách, odvolací súd uviedol, že daná vec je v konaní bezpredmetná, nakoľko bolo preukázané, že maloletá lieky, ktoré do domu vniesla svedkyňa požila a v ich dôsledku sa maloletej zhoršilo zdravie a bolo potrebné ju lekársky ošetriť. O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku dovolanie podali žalovaní 1) a 2). Dovolanie zdôvodnili nasledovne: súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že žalovaní 1) a 2) sú povinní vykonávať nad maloletou dohľad, bremeno preukázania nezanedbania náležitého dohľadu spočívalo v konaní na nich. Odvolací súd sa v tejto súvislosti stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že náležitý dohľad bol zanedbaný.

6. Osoby, ktoré sú povinné vykonávať náležitý dohľad nad maloletými, občiansky zákonník nedefinuje, no zákon o rodine za takéto osoby v zmysle § 28 zákona o rodine považuje najmä rodičov maloletých. Za sústavnú a dôslednú starostlivosť o dieťa nemožno považovať takú starostlivosť, ktorá by bola nepretržitá bezprostredná na každom jeho kroku. Uvedené vyplýva aj z ustálenej rozhodovacej praxe súdov, poukázali na R 4/1970 a R 31/1954, tak isto na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/1333/2001. Vzhľadom na okolnosti, vedomosti a skúsenosti žalovaných, boli toho názoru, že žalovaní svojim konaním, resp. nekonaním sa žiadneho protiprávneho konania nedopustili, nakoľko náležitý dohľad nezanedbali.

7. Vo vzťahu k § 415 OZ, teda povinnosti každého počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku, na prírode a životnom prostredí, ide o povinnosť, ktorú možno porušiť len zavineným konaním, teda konaním minimálne nedbanlivostným. Žalovaní ako rodičia maloletej, vzhľadom na okolnosti predmetnej udalosti, povinnosť vyplývajúcu z § 415 OZ taktiež neporušili, nakoľko škodu na zdraví maloletej nezavinili. Taktiež zdôraznili, že použitie ustanovenia § 415 OZ prichádza do úvahy iba v prípadoch, ak neexistuje konkrétna právna úprava vzťahujúca sa na konanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje (uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo 16. mája 2002 sp. zn. 25Cdo/1427/2001). Z uvedeného vyplýva, že porušenie povinnosti rodičov voči ich deťom nemožno subsumovať pod ustanovenie § 415 OZ a to z dôvodu, že rodinné vzťahy a z toho vyplývajúce práva a povinnosti rodičov voči ich deťom sú osobitne upravené zákonom č. 36/2005 Z.z. Konštatovanie, že žalovaní porušili povinnosti vyplývajúce im z § 415 OZ možno vyhodnotiť ako irelevantné.

8. Žalovaní dohľad nad maloletou vykonávali s dostatočnou starostlivosťou, nevytvorili pre maloletú nebezpečné podmienky, ani úmyselne ani z nedbanlivosti. Žalovaní poukázali na morálny a ľudsko-právny rozmer celého uplatneného nároku. Úrazy detí, ktoré sú vecou náhody alebo sa stanú ako vis maior nemožno extenzívne subsumovať ako legitímny regresný nárok.

9. Ďalej mali za to, že okresný súd pochybil, keď nevykonal potrebné dokazovanie na účely dôsledného zistenia veci a dôvody súdu prvého a druhého stupňa, prečo súd nevykonal navrhnuté dokazovanie sú nedostatočné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné. Poukázal na tvrdenia svedkyne, P. G., že tvrdenia

svedkyne preukazujú, že žalovaní mali vedomosť o zdravotných problémoch svedkyne ako aj o potrebe užívania liekov, avšak nebolo preukázané, v akých množstvách a dávkovaní svedkyňa lieky užívala, či teda mala mať lieky pri sebe, ako ani nebola potvrdená skutočnosť, že v deň, keď došlo k nešťastnej udalosti súvisiacej s intoxikáciou maloletej, žalovaní mali vedomosť, že svedkyňa priniesla do ich domácnosti konkrétne lieky.

10. Odôvodnenosť priznania a aj výška regresu sa žalovaným javí ako neadekvátne a neproporciálne. Povinnosť žalobcu zaplatiť svojmu zmluvnému zdravotníckemu zariadeniu náklady starostlivosti poskytnutej jej poistencovi je plnením jej zákonnej povinnosti, ktorá existuje bez ohľadu na to, z akého dôvodu bola zdravotná starostlivosť jej poistencovi poskytnutá. V konaní neboli zo strany žalobcu preukázané predpoklady vzniku zodpovednosti zo strany žalovaných, ako zavinenie, protiprávne konanie a príčinná súvislosť medzi zavinením a protiprávnym konaním. Regresný nárok by vznikol len v prípade preukázaného zavineného protiprávneho konania, čo však v prejednávanej veci splnené nebolo. Zohľadnenie pomerov toho, kto škodu spôsobil, umožní primerane určiť výšku regresnej náhrady tak, aby plnila výchovný účinok a vyhnúť sa tomu, aby výška regresnej náhrady nebola príliš nízka, keď svoj účel nenaplní a na druhej strane, aby nebola ekonomicky likvidačná (rozhodnutie IV. ÚS 377/2018).

11. Ďalej tiež zvýraznili, že právo v sebe musí mať aj aspekt empatie, pričom priznávanie obdobných nárokov ako v posudzovanej veci môže často narážať na samú podstatu dobrých mravov - uznesenie ÚS SR III. ÚS 90/2021.

12. Navrhli odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia s poukazom na hrozbu finančnej škody, ktorá by pre nich ako priemernú slovenskú rodinu bola likvidačná.

13. Preto navrhli, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a zároveň priznal žalovaným nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

14. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), a to oprávnenou osobou, zastúpenou advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

16. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

17. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

18. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

19. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

20. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

21. Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

22. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

23. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

24. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

25. Najvyšší súd zastáva názor, podľa ktorého ak nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod [porovnaj tiež rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 19. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/2/2017 (ďalej len „1VCdo/2/2017“)].

26. V danom prípade dovolatelia podali dovolanie, pričom len všeobecne poukázali a zároveň vycitovali ustanovenie § 420 CSP a § 421 CSP, pričom dovolacie dôvody nevymedzili tak, ako to predpokladajú uvedené ustanovenia CSP. V prípade takéhoto dovolania (t. j. dovolania, v ktorom absentuje vymedzenie dovolacích dôvodov (súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok dovolania v dovolacom konaní odstránil vyplýva totiž z § 436 ods. 1 CSP (pozri 1Cdo/2/2017)). V danom prípade dovolatelia podali dovolanie, v ktorom navrhli, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil na nové konanie a rozhodnutie, avšak spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP dovolacie dôvody nevymedzili tak, ako to predpokladajú uvedené ustanovenia CSP. Dovolatelia v danom prípade v dovolaní nevystihli ani niektorý pojmový znak významný z hľadiska zadefinovania procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP. Dovolatelia síce v dovolaní uvádzajú, že okresný súd pochybil, keď nevykonal potrebné dokazovanie na účely zistenia veci, pričom súd neuviedol, prečo nevykonal takéto dokazovanie a z tohto dôvodu je rozhodnutie nedostatočné až nepreskúmateľné. Pokiaľ dovolatelia tieto skutočnosti tvrdia, avšak nie je možné ustáliť, ktorú vadu konania v zmysle § 420 písm. a) až f) CSP výslovne namietajú, pri posudzovaní dovolania podľa obsahu (článok 11 CSP) nie je zrejmé, či dovolatelia vôbec namietajú existenciu procesnej vady konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. a) až f) CSP. Žalovaní v konaní tvrdia, že dohľad nad maloletou nezanedbali a vykonávali tento dohľad s dostatočnou starostlivosťou, nevytvorili pre maloletú nebezpečné podmienky, ani úmyselné, ani z neobstaranosti, z toho vyplýva nespokojnosť s právnym posúdením veci, pričom dovolací súd zhŕňa, že dovolací dôvod nie je vymedzený v súlade s § 431 CSP. Pokiaľ žalobcovia aj argumentujú nedostatočným odôvodnením vo vzťahu k navrhnutému dokazovaniu (jeho nevykonaniu), a bolo by možné tento dôvod podradiť pod dovolací dôvod § 420 písm. f) CSP, tak tento je nekonkrétny, bez bližšej špecifikácie, nie je zrejmé aké konkrétne návrhy na vykonanie dokazovania neboli vykonané, preto aj tento nie je dostatočne identifikovateľný s poukazom na § 431 ods. 2 CSP. Dovolací súd poukazuje, že v zmysle konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP paušálne tvrdenie o nedostatočnom zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou SR posudzoval Ústavný súd SR napr. v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

27. Ďalej je potrebné poukázať na to, že na základe argumentácie a formulácií obsiahnutých v dovolaní nie je možné posúdiť, ani pri posudzovaní dovolania podľa jeho obsahu (článok 11 CSP), či dovolatelia prípustnosť podaného dovolania skutočne vyvodzujú aj z § 421 CSP, ktorý v úvode dovolania citujú. Dovolatelia totiž v dovolaní netvrdia, že sa riešením určitej právnej otázky odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo, že táto otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, alebo je dovolacím súdom rozhodovaná odlišne. Dovolatelia v dovolaní uvádzajú, že náležitý dohľad v zmysle § 422 Občianskeho zákonníka nezanedbali, pričom poukazovali aj na rozhodnutie R 31/1954, R 4/1970 a rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo/1333/2001. Poukazovali, že neporušili povinnosti vyplývajúce z ustanovenia § 415 OZ. Na R 4/1970 poukazoval a teda z neho vychádzal už súd prvej inštancie, preto ani nie je zrejmé dovolaciemu súdu, z akého dôvodu naň dovolatelia poukazujú. Neopodstatnený v tejto súvislosti je aj poukaz na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 25Cdo/1333/2001, keďže v predmetnom rozhodnutí ani nie je možné vzhliadnuť dovolací dôvod napr. podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Žalovaní namietali aj to, že odôvodnenie priznania regresnej náhrady sa javí ako neadekvátne a neproporcionálne, a tiež ako také môže narážať na samotnú podstatu dobrých mravov.

28. Dovolací súd uvádza, že samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní významovo nezodpovedajú kritériám § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 CSP. Je nepochybné, že dovolatelia podali dovolanie, ktoré má náležitosti v zmysle § 428 CSP, v ich dovolaní však dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 a § 435 CSP. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez uvedenia dovolacieho dôvodu, nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných právnych otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým suplovať aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľov).

29. Nakoľko dovolací súd pri rozhodovaní vychádza z dôvodov uplatnených a naformulovaných dovolateľmi, ktorými je viazaný (§ 440 CSP) nie je možné vyvodiť z ich argumentácie žiaden dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania, potom jediným vyústením tohto konania bolo odmietnutie dovolania postupom podľa § 447 písm. f) CSP.

Rovnako je potrebné k uvedenej veci ešte uviesť, že pokiaľ dovolatelia namietajú dôvodnosť priznania regresnej náhrady a to výšku regresu, ktorá sa im javí ako neadekvátne a neproporcionálne s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 377/2018, dovolací súd poukazuje, že nikde v konaní takúto námietku dovolatelia nevzniesli, dokonca z bodu 41. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že poskytnutie nákladov na zdravotnú starostlivosť maloletej poistienky žalobkyňou ako aj výšku týchto nákladov žalovaní 1) a 2) v konaní nerozporevali. Logicky teda sa touto skutočnosťou nemohol odvolací súd zaoberať, a teda ani zdôvodňovať túto námietku. Tak isto poukaz na rozpor uplatňovania tohto regresného nároku s dobrými mravmi nie je relevantný v predmetnej veci, nakoľko tak isto v priebehu celého konania túto skutočnosť dovolatelia v rámci konania nenamietali. Treba zdôrazniť, že v kontradiktórnom sporovom konaní platí zásada, že práva patria bdelým (*vigilantibus iura scripta sunt*). Ak potom žalovaní 1) a 2) uvedenú námietku zakladajúcu prípustnosť a dôvodnosť dovolania neuplatnili v odvolacom konaní v rámci ochrany svojich práv, nemôže ju dovolací súd posudzovať pre nedostatok svojej právomoci (§ 419 CSP a contrario), lebo inak by fakticky preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie prípadne jeho procesný postup v konaní namiesto odvolacieho súdu, ktorý však na to nedostal príležitosť (obdobne tiež sp. zn. 7Cdo161/2019, 4Cdo/122/2020, 4Cdo/40/2019, 8Cdo/140/2018, 8Cdo/157/2018).

30. Nakoľko dovolací súd pri rozhodovaní vychádza z dôvodov uplatnených a naformulovaných dovolateľmi, ktorými je viazaný (§ 440 CSP) nie je možné vyvodiť z ich argumentácie žiaden dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania, potom jediným vyústením tohto konania bolo odmietnutie dovolania postupom podľa § 447 písm. f) CSP.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3

veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.